

- ชื่อวิทยานิพนธ์** : ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ผู้วิจัย** : พระอภิรัตน์ จิตวิริโย (ดาประโคน)
- ปริญญา** : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
- คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์**
- : รศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย, พธ.บ. (การบริหารการศึกษา)
M.Ed. (Educational Guidance), Ph.D. (Educational Administration)
 - : ผศ.ดร.สิน งามประโคน, พธ.บ. (การบริหารการศึกษา)
M.A. (Educational Administration), Ph.D. (Educational Administration)
- วันที่สำเร็จการศึกษา** : ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อศึกษาคุณลักษณะการบริหารงานตามหลัก
พุทธยาปณิกสูตรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒) เพื่อศึกษาหลักและวิธีการพัฒนาคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักพุทธยาปณิกสูตรของ
ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓) เพื่อเสนอแนวทางการ
พัฒนาคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักพุทธยาปณิกสูตรสำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นงานวิจัยแบบผสมผสานวิธี คือ การวิจัยเชิงปริมาณ
ประกอบด้วยการแจกแบบสอบถามผู้บริหารและครูผู้ทำการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๑๑๒ คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และ
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย และการวิจัยเชิงคุณภาพ
ประกอบด้วย ๑) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาและ ๒) การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
จำนวน ๖ ท่าน

ผลการวิจัยพบว่า

๑) การศึกษาคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักพุทธยาปณิกสูตรของผู้บริหารโรงเรียน
มัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าโดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ใน
ระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ
จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านนิสสัยสัมปโน ด้านวิรูโร ด้านจักขุมา

๒) การศึกษาหลักและวิธีการพัฒนาคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักพุทธยาปณิกสูตร
ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ผู้บริหารต้อง
เป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีการวางแผน มีความรอบคอบ กล้าตัดสินใจ มีความคิดสร้างสรรค์
วิเคราะห์และกำหนดทิศทาง มีทักษะด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ มีประสบการณ์ มีความขยันหมั่นเพียรใน

การฝึกฝน ตั้งใจอดทน ให้ความช่วยเหลือ มองโลกในแง่บวก สร้างความสัมพันธ์ มีจิตอาสา ซื่อสัตย์
จริงใจ มีสัจจะ คำนับสัญญา มีจิตใจเป็นกลาง กระจายอำนาจ ส่งเสริมการศึกษา นำหลักธรรมมาใช้
มีเหตุและผล มีความรอบคอบ ใส่ใจประเมินผล สร้างศรัทธาและความเชื่อมั่น

๓) แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทศพิธราชธรรมสำหรับ
ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วยองค์ประกอบที่
สำคัญ ๓ ด้าน ดังนี้ คือ ๑) ด้านจักษุมา คือ การมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มองการณ์ไกล ประกอบด้วย
สร้างวิสัยทัศน์ในองค์การมีความรู้ความสามารถ มีการวางแผน มีแนวความคิดใหม่ ๆ ๒) ด้านวิรูป
คือ จัดการธุระได้ดี มีความเชี่ยวชาญในงาน ประกอบด้วย ความหมั่นเพียรในการฝึกฝน มีเทคนิคและ
ความถนัด มีความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์การทำงาน มีทักษะความชำนาญในงานมีความตั้งใจ
อดทนต่อการทำงาน ๓) ด้านนิสสยสัมปันโน คือ การมีมนุษยสัมพันธ์ ประกอบด้วย ความสุภาพ
อ่อนโยน เอาใจใส่ กระตือรือร้น มีใจผูกพันอยู่กับงาน สร้างมิตรภาพ ให้ความช่วยเหลือผู้อื่น
การยกย่องให้เกียรติผู้อื่น